

Recomandări privind caracteristicile
principale ale Școlii doctorale
în domeniul științelor agricole, silvice și
medicinii veterinare

Autori:

<i>Nume</i>	<i>Instituție</i>	<i>Semnătură</i>
Prof.dr. Nicolae CONSTANTIN	Universitatea de Științe Agronomice și Medicina Veterinara București nconstantin2003@yahoo.com	
Prof.dr.Gheorghe MOTCA	Universitatea de Științe Agronomice și Medicina Veterinara București gheorghemotca@yahoo.fr	
Prof.dr.Ioan CLINCIU	Universitatea Transilvania Brasov ioan_clinciu@yahoo.com	
Prof.dr.Constantin VLAGIOIU	Universitatea de Științe Agronomice și Medicina Veterinara București vlagioiuc@yahoo.com radiologiemv@yahoo.com	

Principii, standarde și recomandări

Obiectiv general:

Prezentele recomandari urmaresc promovarea si implementarea unor proceduri si standarde minime in organizarea și funcționarea programelor de studii universitare de doctorat în domeniile științelor agricole, silvice și medicinei veterinare în scopul creșterii calității instruirii noilor generații de cercetători competitivi în plan european.

1 Organizarea instituțională a programului de studii doctorale

Principiul 1. Programele de studii doctorale se organizează în cadrul Școlilor doctorale.

Studiile doctorale reprezintă al treilea ciclu universitar (după cele de licență și master), ele sunt centrate pe învățarea prin cercetare și urmăresc formarea resursei umane prin și pentru cercetare științifică.

În domeniile științelor agricole, silvice și medicinei veterinare, doctoratul succede ciclului de master, iar în domeniul medicinei veterinare (care are durata licenței de 6 ani) doctoratul succede ciclului de licență, în conformitate cu reglementările sectoriale ale Uniunii Europene (procesul Bologna).

În domeniile mai sus menționate, programele de studii universitare de doctorat se desfășoară prin Școlile doctorale din cadrul Instituțiilor Organizatoare de Studii Doctorale (IOSUD).

Calitatea de IOSUD o pot avea:

- o universitate acreditată în acest scop, potrivit legii;
- un consorțiu sau parteneriat între universități acreditate, pe de o parte și institute de cercetare ale Academiei Române, institute naționale de cercetare sau agenți economici din sectorul public sau privat, pe de altă parte.

IOSUD-urile actuale vor fi supuse procesului de evaluare periodică.

Organizarea, funcționarea și competențele școlilor doctorale se stabilesc conform Legii educației și prevederilor Cartei universitare, precum și ale Regulmentului școlii doctorale.

Principiul 2. Instituțiile Organizatoare de Studii Universitare de Doctorat (IOSUD) organizează școli doctorale astfel încât să faciliteze performanțe de nivel național și internațional în cercetare pentru doctoranzi.

În domeniile științelor agricole, silvice și medicinei veterinare, studiile universitare de doctorat se organizează și funcționează în IOSUD-uri acreditate de Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS).

În universitățile de profil, cu statut de IOSUD, se organizează *Consiliul studiilor universitare de doctorat* în cadrul căruia funcționează *Școli doctorale* constituite pe domenii de științe, după cum urmează:

(1) În cadrul *Consiliului studiilor universitare de doctorat* din universitățile de științe agricole și medicină veterinară se pot organiza școli doctorale în domeniile:

- agricultură;

- horticultură;
- biotehnologii;
- zootehnie;
- medicină veterinară.
- În cadrul *Consiliului studiilor universitare de doctorat* ale IOSUD cu specializări din domeniul științelor silvice se pot organiza școli doctorale în silvicultură;

Consiliul studiilor universitare de doctorat este structură managerială, administrativă și profesională a IOSUD și funcționează pe baza unui regulament propriu, parte componentă a Cartei universitare.

Consiliul studiilor universitare de doctorat este organism responsabil cu aplicarea și dezvoltarea de practici instituționale pentru studiile universitare de doctorat.

Conducerea operativă a consiliului se exercită prin *Directorul* acestui consiliu.

Consiliul este constituit din *coordonatorii școlilor doctorale* din IOSUD.

Directorul Consiliului studiilor universitare de doctorat este echivalent ca funcție cu un prorector și este subordonat Rectorului IOSUD. El ocupă postul prin concurs și își exercită atribuțiile în baza unui contract de management încheiat cu IOSUD pentru o perioadă de 4 ani și cel mult două mandate.

Principalele atribuții ale *Consiliului studiilor universitare de doctorat* sunt:

- a) elaborează criteriile minimale privind organizarea și funcționarea programelor de studii universitare de doctorat, inclusiv pe cele care privesc admiterea la studii universitare de doctorat, curricula, evaluarea doctoranzilor, susținerea publică a tezelor de doctorat, validarea comisiilor de evaluare a tezelor de doctorat propuse de școlile doctorale;
- b) stabilește criteriile minimale de finalizare și valorificare a rezultatelor programelor de studii universitare de doctorat, inclusiv a tezei de doctorat;
- c) avansează propuneri, inclusiv sub forma susținerii unor inițiative normative, care să sprijine angajarea pe piața muncii a absolvenților de programe de studii universitare de doctorat;
- d) elaborează metodologii de evidențiere, în timp, a parcursului profesional al absolvenților de studii universitare de doctorat;
- e) avansează propuneri proprii și avizează propunerile școlilor doctorale privind acorduri și parteneriate/consorții pentru desfășurarea programelor de studii universitare de doctorat și a doctoratelor în co-tutelă;
- f) gestionează în numele și pentru IOSUD sumele de bani destinate finanțării programelor de studii universitare de doctorat;
- g) inițiază, depune și urmărește documentația necesară obținerii de fonduri europene pentru programele de studii universitare de doctorat și de cercetare;
- h) angajează cheltuieli în numele și pentru departamentul de studii universitare de doctorat, prin delegare de competență, conform

deciziei conducerii IOSUD;

i) întocmește propunerile de repartizare a resurselor destinate finanțării programelor de studii universitare de doctorat și le înaintează conducerii IOSUD;

j) înregistrează propunerile de teme de doctorat în cadrul studiilor universitare de doctorat.

Școala doctorală este o comunitate constituită din profesori, cercetători și doctoranzi din cadrul IOSUD focalizată pe cercenare științifică. Ea este constituită din, cel puțin, 3 conducători de doctorat și un doctorand afiliați IOSUD pe baze contractuale.

Inființarea școlii doctorale se propune de facultatea de profil din IOSUD și se aprobă de Consiliul studiilor universitare de doctorat, în conformitate cu prevederile Cartei universitare.

Din școala doctorală pot face parte și conferențieri și/sau cercetători echivalenți, de înaltă performanță profesională, implicați în activitățile de predare/cercetare ale școlii doctorale.

Școala doctorală este condusă de un *Coordonator* și un *Birou al școlii doctorale*:

- *coordonatorul* este conducător de doctorat în cadrul respectivei școli doctorale, ales de Consiliul școlii și validat de Consiliul facultății. Funcția sa este echivalentă cu cea de prodecan.
- *consiliul școlii doctorale* este constituit din totalitatea conducătorilor de doctorat ai școlii, precum și din doctoranzi în proporție de 25% din totalul membrilor Consiliului școlii doctorale.

Principalele atribuții ale Consiliului școlii doctorale sunt următoarele:

- a) elaborează regulamentul privind organizarea, funcționarea și administrarea programelor doctorale din aria sa de competență, în concordanță cu regulamentul Consiliului studiilor universitare de doctorat din care face parte;
- b) stabilește conținutul programului de studii universitare de doctorat, inclusiv ponderea activităților individuale, activităților în formațiuni de studii și a activităților de cercetare desfășurate sub coordonarea conducătorilor de doctorat;
- c) implementează proceduri de evidențiere a rezultatelor cercetării doctorale în scopul evaluării tezelor de doctorat și avizării lor în vederea susținerii publice;
- d) asigură evaluarea internă a programelor de studii universitare de doctorat;
- e) garantează informarea corectă și completă a candidaților la programele de studii universitare de doctorat asupra modului de admitere și selecție, a conținutului programelor de studii universitare de doctorat și a criteriilor de evaluare a rezultatelor cercetării, precum și a modalităților de valorificare a studiilor universitare de doctorat.

2 Managementul instituțional al programului de studii doctorale;

Principiul 3. Instituțiile vor defini structurile administrative responsabile de organizarea studiilor doctorale, precum: școli doctorale, școli de cercetare, programe de studii doctorale

Relatiile dintre structurile care organizează studiile universitare de doctorat și organele de conducere ale universitatilor cu statut de IOSUD, inclusiv cu cele ale facultatilor și catedrelor, sunt menționate la **Principiul 2** de mai sus. Ele sunt particularizate pentru condițiile specifice fiecărei IOSUD prin *Regulamentul de organizare a studiilor doctorale* și *Carta universitară*, documente accesibile public pe Internet.

Principiul 4. Instituțiile vor elabora Regulamente de desfășurare a studiilor doctorale acoperind temele incluse în acest Cod.

Regulamentul școlii doctorale se aprobă de Senat cu avizul Consiliului studiilor universitare de doctorat, în conformitate cu prevederile Cartei universitare.

Regulamentul organizării și desfășurării studiilor universitare de doctorat este actul juridic ce stabilește criteriile, proceduri și standarde obligatorii referitoare la:

- a) modul de selecție și admitere a doctoranzilor;
- b) cerințele de studii și performanțele prelabile ale doctoranzilor;
- c) activitățile de pregătire a doctoranzilor prin dezvoltarea de competențe profesionale și de competențe transversale;
- d) activitățile de cercetare ale doctoranzilor prin stabilirea temei de cercetare, încadrarea în echipe de cercetare și asigurarea accesului la resurse de cercetare;
- e) îndrumarea doctoranzilor sub aspectul relațiilor dintre doctoranzi și conducătorii de doctorat, al procedurilor de schimbare a conducătorului de doctorat și, în general, al criteriilor formale pe care le implică îndrumarea doctoranzilor;
- f) numărul maxim de doctoranzi pe care îi poate coordona un conducător de doctorat (cel mult 12 doctoranzi);
- g) regulile de identificare și sancționare a fraudei academice, inclusiv a plagiatului;
- h) criteriile de evaluare a doctoranzilor, mai ales cu privire la modul de valorificare a cercetării doctorale prin publicații, participări la conferințe științifice etc;
- i) criteriile de evaluare a conducătorilor de doctorat, cu precădere orientate spre rezultatele științifice obținute, cum ar fi: performanțe proprii în cercetare, performanțe științifice ale doctoranzilor etc;

- j) elaborarea și implementarea de indicatori de monitorizare și evaluare a programelor de studii universitare de doctorat;
- k) organizarea și funcționarea unor organisme competente să soluționeze contestațiile vizând aplicarea prevederilor Codului de practici pentru programele de studii universitare de doctorat.

Regulamentul se revizuește și se actualizează periodic în funcție de cerințele specifice domeniului de studii doctorale, urmărind respectarea următoarelor principii:

- a) pregătirea profesională de calitate în interesul candidaților, al IOSUD și al angajatorilor de pe piața muncii;
- b) egalitatea de șanse și nediscriminarea pe criterii de vârstă, sex, orientare sexuală, religie, etnie, dizabilități și alte trăsături care pot genera discriminare;
- c) autonomia universitară dublată de principiul responsabilității;
- d) asigurarea calității, coerenței și sinergiei programelor de studii universitare de doctorat la nivel național și european;
- e) transparența cu privire la informațiile administrative, financiare și de organizare a programelor de studii universitare de doctorat.

Regulamentul se aplică și în cazul programelor de studii doctorale desfășurate în co-tutelă, dacă prin acordul de parteneriat s-a decis astfel.

Principiul 5. Instituțiile vor elabora contracte de studii doctorale specificând drepturile și responsabilitățile tuturor părților: doctorand, conducător/i de doctorat, instituție/instituții organizatoare de studii doctorale, alți parteneri.

Relațiile dintre partile implicate în desfășurarea studiilor doctorale (doctoranzi, conducători științifici, IOSUD, alți parteneri) sunt reglementate prin ***Contractul de studii universitare de doctorat*** încheiat, pentru fiecare etapă a studiilor (pregătirea universitară avansată și, respectiv, programul de cercetare științifică), de către școlile doctorale cu fiecare parte implicată.

Contractul se încheie cu fiecare doctorand în parte.

Contractul pentru etapa de pregătire universitară avansată cuprinde, în mod obligatoriu, următoarele clauze:

- a) datele de identificare ale doctorandului, conducătorului de doctorat și ale echipei de cercetare;
- b) tipurile de competențe și modalitățile de formare și evaluare a acestora;
- c) perioada de pregătire universitară avansată;
- d) cuantumul lunar al bursei;
- e) indicatorii minimi de performanță științifică de îndeplinit de către doctoranzi, cu accent pe rezultate în învățarea prin cercetare și ale studiului individual, pe participarea la conferințe, seminarii și alte evenimente științifice;
- f) modalitățile de stabilire și recuperare a cheltuielilor în cazul nefinalizării programului de pregătire universitară avansată din vina doctorandului.

Contractul pentru etapa de cercetare prevede, în mod obligatoriu, următoarele clauze:

- a) datele de identificare ale doctorandului, conducătorului de doctorat și ale echipei de cercetare;
- b) tema de cercetare aleasă;
- c) bugetul de cercetare alocat, care va include cel puțin cheltuielile privind personalul, cheltuielile de logistica, de informare, de participare la conferințe, seminarii și alte evenimente științifice și cuantumul bursei;
- d) indicatorii minimi de performanță științifică de îndeplinit de către doctoranzi, cu accent pe publicații și participarea la conferințe, seminarii și alte evenimente științifice;
- e) termenul de finalizare a tezei de doctorat;
- f) posibilitățile de prelungire a termenului de finalizare;
- g) modalitățile de stabilire și recuperare a cheltuielilor în cazul nefinalizării programului de studii universitare de doctorat din culpa (vina) doctorandului.

Diferențele dintre doctorand și școala doctorală sau dintre doctorand și conducătorul de doctorat se rezolvă de către Comisia de Etică din IOSUD.

Principiul 6. Instituțiile vor elabora proceduri pentru repartizarea drepturilor de proprietate intelectuală și a altor licențe comerciale pentru conținutul intelectual rezulta

Doctorandul este autorul tezei și își asumă corectitudinea datelor și informațiilor prezentate în teză, precum și a opiniilor și demonstrațiilor exprimate în teză.

Protecția drepturilor de autor asupra tezei de doctorat se asigură prin *Contractul de studii universitare de doctorat*, în conformitate cu prevederile legislației în domeniu.

Pentru eventualele fraude sau situații de plagiat, doctorandul răspunde, în condițiile legii penale și a celei privind dreptul de autor în vigoare la data constatării fraudelor sau a plagiatului.

Valorificarea drepturilor de proprietate intelectuală și a beneficiilor patrimoniale rezultate din activitatea de cercetare a doctorandului se distribuie proportional cu sursa și nivelul de finanțare a cercetării.

Principiul 7. Instituțiile vor elabora un Cod de integritate academică referitor la integritatea în activitatea de cercetare a doctoranzilor

în activitatea de cercetare, didactică și de îndrumare doctoranzilor după caz.

În *Codul de integritate academică* al IOSUD, lucrare accesibilă pe site-ul IOSUD, sunt prevăzute principiile bunei practici în cercetarea științifică

desfasurata in Școala doctorală si consecințele etice si administrative ale nerespectării acestor principii.

Principiul 8. Instituțiile trebuie să asigure reprezentarea intereselor doctoranzilor în organismele de conducere.

Reprezentarea intereselor doctoranzilor se asigura prin alegerea reprezentanților doctoranzilor in structurile Scolii doctorale în proporție de 25% din numărul total al conducătorilor de doctorat, precum și în Consiliile facultăților și Senat conform ponderii de reprezentare a studenților.

Principiul 9. Instituțiile vor monitoriza succesul programelor de studii doctorale cu referire la criterii clare de evaluare, elaborând rapoarte de evaluare internă.

Calitatea programelor de studii universitare de doctorat, precum și activitatea doctoranzilor și conducătorilor de doctorat se supun unui *proces de evaluare*, care va cuprinde:

- a) termenii de referință ai procesului de evaluare internă și externă;
- b) desemnarea unui organism instituțional (comisie/consiliu) de experți care vor efectua evaluarea;
- c) criteriile și standarde de autoevaluare și evaluare externă a fiecărei IOSUD ;
- d) monitorizarea rezultatelor cercetării și revizuirea periodică a programelor de studii;
- e) publicarea rapoartelor de evaluare cu recomandări;
- f) urmărirea aplicării deciziilor și recomandărilor adoptate.

Evaluarea internă se face anual de către Școala doctorală și Consiliul studiilor universitare de doctorat din IOSUD, prin procedurile stabilite prin metodologia ARACIS și cele specifice domeniului de științe cuprinse în *Regulamentul școlii doctorale*.

Evaluarea internă va urmări:

- a) misiunea și obiectivele programelor de studii universitare de doctorat;
- b) conținutul și curriculumul programului de studii universitare de doctorat;
- c) dezvoltarea și publicarea rezultatelor programului de studii avansate si de cercetare, inclusiv publicarea în format electronic a tezelor de doctorat susținute public și a rezultatelor activității de cercetare a doctoranzilor;
- d) cerințele specifice ale diferitelor modalități de predare și forme de organizare și desfășurare a studiilor universitare de doctorat;
- e) existența mijloacelor de documentare, învățare și cercetare, precum și a logisticii de care beneficiază doctoranzii;
- f) personalul implicat in derularea programelor de studii;
- g) modalitățile de evaluare a cunoștințelor și de testare a abilităților doctoranzilor, precum și urmărirea progresului acestora pe parcursul pregătirii;

- h) evaluarea anuală din partea doctoranzilor, obținută prin chestionare supuse confidențialității întocmirii;
- i) gradul de implicare al studenților-doctoranzi în asigurarea calității programelor de studii.

Printre modalitățile curente ale procesului de evaluare internă sunt și prezentarea și dezbaterile publice, în cadrul Scolii doctorale, a rapoartelor (2 – 3 rapoarte intermediare) de cercetare prevăzute în *Programul de cercetare științifică al doctoranzilor*, dezbateri ce se finalizează prin acordarea calificativului admis/ respins acordat de Comisia de evaluare numită de Școala doctorală.

De asemenea, tot prin procesul de evaluare internă este supusă și teza de doctorat înainte de susținerea și dezbaterile ei publice, evaluare finalizată prin acordarea recomandării de susținere publică sau amânare a susținerii și refacerea/completarea tezei cu recomandările rezultate din dezbateri.

Evaluarea externă a calității programelor de studii universitare de doctorat, a activității doctoranzilor și conducătorilor de doctorat se face periodic, la interval de 5 ani, pe baza criteriilor metodologice stabilite de ARACIS și CNCSIS, pentru fiecare IOSUD.

Calitatea științifică a tezei de doctorat se realizează și prin procedul de evaluare externă de către o comisie numită de Rectorul IOSUD, la propunerea conducătorului de doctorat și cu avizul Scolii doctorale. De asemenea, prin evaluare externă se apreciază calitatea publicațiilor doctorandului reflectată în categoria/cotația revistelor de specialitate care au publicat articolele rezultate din activitatea de cercetare efectuată de doctorand pentru elaborarea tezei sale de doctorat.

Școala doctorală care, după o perioadă de maximum 5 ani, nu a trecut printr-un proces de evaluare internă și externă intră în faza de lichidare în care nu poate primi noi doctoranzi.

3 Transparența organizării studiilor doctorale

Principiul 10. Transparența este asigurată prin publicarea informațiilor pe Internet, într-o organizare clară și ușor accesibilă publicului prin motoare de căutare.

Organizarea studiilor doctorale se realizează în condiții de transparență deplină prin informarea corectă și accesibilitatea publică nelimitată, inclusiv prin Internet, cel puțin la următoarele informații:

- a) conținutul programelor de studii doctorale;
- b) regulamentul studiilor doctorale;
- c) procedurile și criteriile de admitere la doctorat,
- d) conținutul contractului de studii;
- e) costurile financiare aflate în sarcina doctorandului;
- f) mediul de cercetare oferit de IOSUD (proiecte de cercetare derulate de IOSUD accesibile doctoranzilor, resursele de cercetare, publicații, mobilitate, ș.a.);
- g) rapoartele de evaluare periodică a școlii doctorale;
- h) lista conducătorilor de doctorat.

Principiul 11. Instituția va stabili o procedură de familiarizare a doctoranzilor cu instituția și mediul de cercetare.

La demararea programului de studii doctorale, doctorandul este informat cu privire la:

- a) Contractul de studii universitare de doctorat;
- b) Regulamentul școlii doctorale;
- c) Codul de integritate academică;
- d) oportunitățile oferite de mediul de cercetare din IOSUD;
- e) modalitățile de evaluare a activității doctorandului;
- f) procedurile de reprezentare a intereselor doctoranzilor în cadrul Școlii doctorale.

Principiul 12. Instituția va pune la dispoziția doctoranzilor o metodă de transmitere online a informațiilor relevante.

IOSUD asigură accesul neîngrădit al doctoranzilor la informațiile științifice relevante și la informațiile referitoare la mobilități și manifestări științifice de profil, facilitând realizarea optimă a cercetărilor consacrate elaborării tezei de doctorat.

4 Atragerea candidaților, selecția și admiterea în programe doctorale

Principiul 13. Instituția va oferi potențialilor candidați informații pertinente despre programele de studii doctorale și cu privire la desfășurarea și rezultatele așteptate ale studiilor doctorale.

În domeniile științelor agricole, silvice și medicina veterinară, candidații la studiile doctorale sunt informați prin proceduri adecvate, inclusiv prin Internet, referitor la:

- a) misiunea, obiectivele și scopul programelor de studii universitare de doctorat;
- b) filierele de doctorat și formele de organizare a doctoratului;
- c) criteriile și standardele de selecție și admitere a doctoranzilor;
- d) procedeele de desfășurare a admiterii la doctorat ;
- e) respectarea riguroasă a prevederilor legislației în domeniu;
- f) definirea anticipată a oportunităților de instruire, învățare și cercetare care sunt oferite de un program doctoral;
- g) condițiile financiare, respectiv la bursele și fondurile de cercetare și la cele de dezvoltare a viitoarei cariere a doctoranzilor;
- h) formele de finalizare a programului de pregătire și criteriile de evaluare a performanțelor;
- i) formele de reprezentare a intereselor doctoranzilor;

- j) drepturile și obligațiile ce revin doctoranzilor și conducătorilor de doctorat pe parcursul programului de studii universitare de doctorat;
- k) procedura de formulare și soluționare a contestațiilor privind rezultatele admiterii;
- l) titlul științific obținut după absolvirea studiilor universitare de doctorat și susținerea tezei (respectiv, doctor în agronomie, doctor în horticultură, doctor în biotehnologii, doctor în zootehnie, doctor în silvicultură, doctor în medicină veterinară);

Principiul 14. Instituția va elabora proceduri privind admiterea în cadrul studiilor doctorale pentru a asigura egalitatea de șanse și selecția în funcție de merit.

Transparența criteriilor și procedurilor de selecție și admitere la doctorat, precum și garantarea accesului la informațiile respective, se vor realiza prin grija Scolilor doctorale și Consiliului studiilor universitare de doctorat din cadrul IOSUD.

Criteriile de admitere și de evaluare sunt anunțate public, inclusiv prin Internet, înaintea organizării concursului de admitere, prevenindu-se orice formă de discriminare între candidați.

Procedurile de admitere la studiile universitare de doctorat în domeniile științelor agricole, silvice și medicină veterinară asigură pe deplin egalitatea de șanse a candidaților, în condițiile respectării următoarelor criterii specifice domeniilor de științe:

- **pentru științele agricole și silvice și medicina veterinară** candidații trebuie să fi absolviți în prealabil studiile de masterat în domeniile respective;
- **pentru medicina veterinară** candidații trebuie să fi absolviți în prealabil studiile de licență în domeniu.

Admiterea la doctorat se face prin concurs, organizat de Consiliul studiilor universitare de doctorat din cadrul IOSUD înainte de începutul anului universitar.

Concursul de admitere constă în următoarele probe:

- (1) un examen scris de competență lingvistică pentru o limbă de circulație internațională (încheiat prin acordarea calificativului ADMIS sau RESPINS);
- (2) un examen oral (format din două probe) care atestă capacitatea candidatului de a urma studiile doctorale:
 - prima probă a examenului oral constă în examinarea cunoștințelor din domeniul de știință ales, pe baza unei bibliografii afișată din timp la sediul Scolii doctorale;
 - a doua probă a examenului oral constă în evaluarea vocației de cercetător a candidatului pe baza unui interviu cu membrii comisiei de concurs.

Notarea fiecărei probe se face individual de fiecare membru al comisiei de concurs, cu note de la 1 la 10, media minimă pentru admitere fiind 8,00.

Principiul 15. Instituția va elabora proceduri specifice privind selecția și filierele de studii doctorale pentru candidații cu pregătire de licență și/sau masterat în alte domenii

Candidații care au dobândit diploma de master în alt domeniu decât cel în care se înscriu la studii universitare de doctorat sunt eligibili numai dacă au absolvit masteratul în domeniul în care candidează la doctorat.

În cazul absolvenților unui masterat de cercetare în domeniul tematic și disciplinar al Școlii doctorale, programul de pregătire avansată este considerat echivalent cu masterul de cercetare, iar doctorandul respectiv este admis direct în programul instituțional de cercetare, care astfel poate acoperi întregul ciclu al studiilor universitare de doctorat.

Școala doctorală poate include în programul de pregătire universitară avansată și cursuri din programele de masterat numai pentru absolvenții cu diplomă de licență în alt domeniu decât cel în care se desfășoară programul de studii universitare de doctorat, în condițiile în care respectivele cursuri de master se axează pe cercetarea avansată.

În conținutul programului de pregătire avansată dintr-o școală doctorală este interzisă includerea sau repetarea unor module de cunoaștere sau a unor cursuri sau capitole din cadrul programelor de licență sau master existente, cu excepția menționată în aliniatul de mai sus.

5 Statutul academic și social al doctoranzilor

Principiul 16. Instituțiile trebuie să clarifice statutul academic și social al doctoranzilor, pentru a informa în prealabil potențialii candidați și doctoranzii admiși în program.

Persoana admisă la studii universitare de doctorat are, în relația cu IOSUD, calitatea de *student-doctorand pe toata durata ciclului de studii universitare*.

Statutul juridic al doctoranzilor se stabilește de fiecare IOSUD, prin *Regulamentul studiilor universitare de doctorat*, în conformitate cu legea educației și prevederile Codului de practici pentru programele de studii universitare de doctorat.

Statutul academic al doctorandului cu frecvență este de *asistent de cercetare* pe durata programului de studii universitare avansate (primele 2 semestre ale ciclului de studii universitare de doctorat), iar pe perioada programului de cercetare științifică instituționalizată (următoarele 6 semestre ale ciclului de doctorat) este asimilat celui de *asistent universitar*.

Doctorandul cu frecvență beneficiază de bursă, iar activitatea pe care o desfășoară corespunde unei norme întregi aferentă funcțiilor asimilate.

În prezent, numai **pentru domeniul medicină veterinară** durata ciclului de studii universitare de doctorat este de 4 ani (reglementare sectorială în cadrul Uniunii Europene), iar finanțarea se face corespunzător acestei perioade;

Pentru domeniile științelor agricole și silvice, durata actuală a studiilor de doctorat este de 3 ani și **propunem adoptarea duratei de 4 ani** și finanțare corespunzătoare acestei perioade întrucât sunt domenii de științe experimentale dependente în foarte mare măsură de ciclurile anuale de vegetație ale plantelor.

Doctoranzii bursieri au contract de muncă pe perioadă determinată și lucrează cu normă întreagă pentru finalizarea tezelor de doctorat.

Bursa se suspendă pentru perioadele de întrerupere sau prelungire a perioadei legale a studiilor universitare de doctorat.

Doctoranzii cuprinși în filiera doctoratului profesional cu frecvență redusă se asimilează cu asistenții de cercetare (primele două semestre ale studiilor doctorale), respectiv cu asistenții universitari (ultimile șase semestre) și lucrează cu jumătate de normă pentru finalizarea tezelor de doctorat.

Statutul social al doctorandului este definit prin următoarele:

- (1) recunoașterea vechimii *în muncă și în specialitate* pe perioada studiilor universitare de doctorat;
- (2) plata, de către IOSUD, a contribuțiilor sociale și asigurărilor de sănătate pentru doctoranzii bursieri;
- (3) recunoașterea și a altor drepturi prevăzute de lege privind raportul doctorandului cu instituțiile statului (e.g. dreptul la concedii de studii pentru doctoranzii cu frecvență redusă).

Doctoranzii au următoarele drepturi:

- a) să își aleagă domeniul de specializare și tema de cercetare convenită de comun acord cu conducătorul științific;
- b) să beneficieze de sprijinul, îndrumarea și coordonarea conducătorului de doctorat și/sau a colectivului de cercetare;
- c) să participe la ședințele de catedră sau ale departamentului de cercetare atunci când sunt în discuție teme relevante pentru studiile universitare de doctorat;
- d) să fie reprezentat în forurile decizionale ale școlii doctorale și în Senatul IOSUD, în limita prevăzută de Carta universitară,;
- e) să beneficieze de logistica, centrele de documentare, bibliotecile și echipamentele școlii doctorale și ale IOSUD pentru elaborarea proiectelor de cercetare și a tezei de doctorat;
- f) să participe la cursurile și seminariile organizate de școala doctorală pe durata programului de pregătire avansată;
- g) să lucreze împreună cu echipa de cercetători sau în formațiunile de studii din țară și străinătate;
- h) să beneficieze de mobilități naționale sau internaționale;

- i) să participe la conferințe, congrese științifice, seminarii naționale și internaționale în domeniul de specializare în care și-a ales teza de doctorat;
- j) să efectueze stagii de practică la agenți economici publici/privați din țară sau străinătate;
- k) să participe la sesiunile de comunicări științifice organizate de școala doctorală sau /și de IOSUD;
- l) să fie informat cu privire la criteriile de evaluare, programa de studii universitare de doctorat, rezultatele examenelor, verificărilor pe parcursul desfășurării studiilor universitare de doctorat;
- m) să se implice în orice alte activități profesionale, la solicitarea conducătorului de doctorat sau a școlii doctorale.

Doctorandul are următoarele obligații:

- a) să respecte orarul și să își îndeplinească obligațiile de susținere și prezentare a rezultatelor cercetării;
- b) să prezinte rapoarte de activitate la finele stagiilor de cercetare sau de practică ori de câte ori i se solicită ;
- c) să fie în legătură permanentă cu conducătorul de doctorat și să îl informeze pe acesta cu privire la descoperirile științifice sau evoluțiile din domeniul său de specializare;
- d) să respecte disciplina instituțională;
- e) să contribuie activ la ameliorarea și îmbunătățirea cadrului de desfășurare a programului de studii universitare de doctorat;
- f) să nu desfășoare activități care influențează negativ performanțele din cadrul studiilor doctorale, cum ar fi cele de angajare în muncă la o altă organizație decât IOSUD în care este doctorand.

Evaluarea activității doctoranzilor urmărește explicit toate competențele pe care doctorandul trebuie să le dezvolte în cadrul programului de studii universitare de doctorat.

Evaluarea activității doctoranzilor este orientată predominant către rezultatele activității de cercetare. Sunt avute în vedere rezultate precum publicații, participarea la conferințe, brevete și patente – precum și calitatea acestora estimată prin integrarea publicațiilor în fluxul internațional, citări, premii etc.

Evaluarea continuă a activității doctorandului se efectuează în cadrul unor colective de evaluatori aprobate de Consiliul studiilor universitare de doctorat din IOSUD.

Procedurile și criteriile de evaluare trebuie să permită:

- a) măsurarea corectă a performanțelor doctoranzilor;
- b) analiza progresului doctoranzilor în dobândirea cunoașterii și a deprinderilor asociate cu calificarea profesională vizată;
- c) verificarea administrativă și academică pentru a asigura corectitudinea procedurilor;
- d) transparența și informarea cu privire la criteriile riguroase și clare de notare a doctoranzilor;
- e) informarea doctoranzilor despre strategia evaluării, metodele și criteriile evaluării și performanțele așteptate

Principiul 17. Instituția va urmări asigurarea compatibilității între rolurile academice și ocupaționale ale doctorandului din interiorul instituției, și cele din exteriorul său.

Consiliul studiilor universitare de doctorat și școala doctorală vor urmări asigurarea compatibilității funcțiilor academice și ocupaționale ale doctoranzilor în interiorul și exteriorul IOSUD.

Principiul 18. Instituțiile vor defini condițiile de prelungire a duratei de realizare a studiilor de doctorat și condițiile de întrerupere a studiilor de doctorat.

Din motive temeinice, studiile doctorale pot fi întrerupte, pe o durată cumulată ce nu depășește doi ani, cu aprobarea IOSUD, în următoarele situații: concedii de maternitate, concedii medicale de lungă durată, situații de forță majoră.

Durata desfășurării studiilor doctorale se prelungeste cu perioada corespunzătoare întreruperii acestora.

Doctorandul poate solicita o singură dată schimbarea temei tezei de doctorat, elaborând un nou proiect al tezei cu acordul conducătorului științific și cu aprobarea IOSUD (sau ambelor IOSUD-uri în cazul tezelor conduse în co-tutela).

Doctorandul poate solicita o singură dată schimbarea conducătorului științific în situația în care conducătorul este indisponibil o perioadă mai mare de un an sau dacă acesta nu respectă clauzele din Contractul de studii doctorale, precum și în alte situații stipulate în *Regulamentul studiilor universitare de doctorat*.

6 Statutul academic al conducătorilor de doctorat

Principiul 19. Statutul de conducător de doctorat trebuie să fie asociat cu performanța în cercetare științifică recunoscută la nivel internațional și participarea în comunitatea internațională de cercetare în domeniu

Conducerea de doctorat se realizează în domeniul de expertiză profesională a conducătorului, într-o singură specializare.

Statutul de conducător de doctorat este acordat și menținut pe baza:

- (1) performanței în cercetarea științifică recunoscută la nivel național și internațional, confirmată de evaluările colegiale periodice;
- (2) performanței în activitatea de îndrumare a doctoranzilor;
- (3) apartenenței la asociații profesionale internaționale cu profil științific.

În domeniile științelor agricole, silvice și medicină veterinară poate fi conducător de doctorat:

- (1) profesorul universitar;
- (2) profesorul universitar consultant;

- (3) cercetatorul stiintific gradul I (cu titlul de doctor obținut în domeniu);
- (4) membrul titular al Academiei Române.

Numirea conducătorului de doctorat se face prin ordin al ministrului educației, la propunerea IOSUD, cu avizul Consiliului National de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (CNATDCU).

Conducătorul de doctorat este afiliat unei singure IOSUD și își desfășoară activitatea în IOSUD sau în instituții care formează parteneriate sau consorții cu IOSUD .

În cazul consorțiilor/parteneriatelor cu IOSUD, cercetătorii din institutele Academiei Române sau din institutele naționale de cercetare beneficiază de o indemnizație stabilită pe baza condițiilor și în cuantum asemănător cu cea a profesorilor consultanți, având obligația să participe la toate reuniunile și activitățile școlii doctorale la care sunt afiliați.

IOSUD elaborează proceduri de evaluare periodică a activității de cercetare a conducătorilor de doctorat (bazate pe autoevaluare și evaluare colegială).

Rapoartele de autoevaluare a activității de cercetare realizate de conducătorii de doctorat vor fi publicate pe Internet pentru a fi disponibile publicului interesat, în special potențialilor candidați la admiterea în cadrul programului de studii, doctoranzilor și comunității științifice.

Prin încetarea contractului de muncă cu IOSUD, se pierde calitatea de conducător de doctorat, cu excepția profesorilor consultanți.

Principiul 20. Instituțiile vor reglementa activitatea conducătorilor de doctorat pentru a evita supra-solicitarea și a permite timpul necesar îndrumării reale a doctoranzilor.

O persoană nu poate deține funcția de conducător de doctorat decât într-o singură specializare și într-o singură școală doctorală.

Activitatea conducătorilor de doctorat se normează și se remunerează prin regulamente proprii ale IOSUD, astfel încât să evite supra-solicitarea și să asigure timpul necesar îndrumării adecvate a doctoranzilor.

Numărul maximum de doctoranzi coordonați de un conducător de doctorat nu poate fi mai mare de 12.

Fiecare doctorand, indiferent de filiera în care își desfășoară activitatea, beneficiază de un număr egal de ore de îndrumare.

Drepturile conducătorului de doctorat decurg din legea educației, Carta universitară, din regulamentele proprii ale IOSUD și ale școlilor doctorale, precum și din contractul său de muncă.

Obligațiile conducătorului de doctorat urmăresc:

- a) să asigure o îndrumare și coordonare profesională a fiecărui doctorand;
- b) să selecteze și să propună o listă a temelor de cercetare adaptată programului de cercetare a IOSUD și școlii doctorale, nevoilor pieței muncii și exigențelor academice naționale și

internaționale;

- c) să monitorizeze, să evalueze și să stimuleze progresul doctoranzilor în cercetarea pe care o realizează;
- d) să efectueze evaluarea obiectivă și riguroasă a fiecărui doctorand;
- e) să sprijine mobilitatea națională și internațională a doctoranzilor.

Evaluarea conducătorilor de doctorat se face periodic, la intervale de maxim 5 ani, în condițiile legii, de către CNATDCU, potrivit criteriilor și standardelor stabilite de acest organism. Conducătorii de doctorat care nu reușesc să mai satisfacă standardele de performanță stabilite de CNATDCU își pierd statutul de conducător de doctorat.

Pentru asigurarea calitatii pregătirii doctoranzilor, numărul maxim de doctoranzi pe care îi poate îndruma un conducător de doctorat se limitează la 12, iar numărul total de studenți (la nivel de licență, masterat și doctorat) îndrumați anual de un conducător de doctorat se limitează la 20. Aceste activități se evidențiază distinct în norma conducătorului de doctorat.

7 Definierea conținutului cadru al programelor de doctorat/formare inițială a viitorilor cercetători și elaborarea modulelor de formare

Principiul 21. . Programele de studiu doctoral urmăresc formarea a două tipuri de competențe: competențe de conținut și competențe transferabile.

Programele de doctorat asigură formarea de competențe transversale și competențe de conținut profesional.

Competențele transversale (transferabile) includ:

- a) competențe de exprimare, scrisă și orală, în domeniul culturii și științei;
- b) competențe de comunicare avansate;
- c) abilități de interrelaționare și lucru în echipă;
- d) cunoștințe de management al resurselor umane și financiare;
- e) abilități de conducere;
- f) cunoștințe privind managementul carierei, precum și însușirea de tehnici privind căutarea unui loc de muncă și de crearea de locuri de muncă pentru alții;
- g) dobândirea de cunoștințe privind managementul riscului, crizei și al eșecului;
- h) asimilarea de cunoștințe privind utilizarea legislației în domeniul drepturilor de proprietate intelectuală;
- i) abilități de antreprenariat economic, tehnologic și social.

Competențele de conținut includ:

- a) însușirea metodelor și tehnicilor de cercetare avansată;
- b) dobândirea de cunoștințe privind managementul proiectelor de cercetare;
- c) asimilarea procedurilor și soluțiilor noi în cercetare;
- d) dezvoltarea abilităților de documentare, elaborare și valorificare a lucrărilor științifice (autorat științific);

- e) însușirea de abilități necesare documentării și elaborării de lucrări științifice;
- f) asimilarea și aplicarea principiilor morale ale eticii în cercetarea științifică.

Structura programelor de studii universitare de doctorat are două componente:

- a) programul de pregătire universitară avansată, desfășurat prin pregătirea în formațiuni de studiu și/sau individuală, în funcție de profilul disciplinar;
- b) programul instituțional de cercetare, desfășurat sub îndrumarea conducătorului de doctorat, în cadrul unor echipe/colective de cercetare.

Curriculumul programului de studii universitare de doctorat cuprinde următoarele elemente:

- a) planul de învățământ;
- b) fișele disciplinelor din planul de învățământ;
- c) planul de cercetare adaptat la activitățile specifice ale doctoranzilor și ale echipelor de doctorat.

Planurile de învățământ din cadrul curriculumului cuprind următoarele categorii de cursuri:

- a) cursuri de dezvoltare a competențelor cognitive de ordin general și a celor profesionale;
- b) cursuri de dezvoltare a competențelor de cercetare, inclusiv a celor de management de proiecte de cercetare și de carieră în cercetare;
- c) cursuri de dezvoltare a competențelor transversale, cum ar fi: comunicare și IT, abilități antreprenoriale etc.

Curriculumul este întocmit de școala doctorală, cu consultarea partenerilor din consorțiu, dacă este cazul, a angajatorilor și a doctoranzilor. El se avizează de Departamentul de studii universitare de doctorat și se adoptă de către IOSUD, prin decizia Senatului.

8 Evaluarea doctoranzilor

Principiul 22. Instituția va stabili forme de evaluare a activității doctorandului pe parcursul etapelor de pregătire avansată și de cercetare.

Evaluarea activității doctoranzilor, orientată predominant către analiza rezultatelor cercetării și competențelor pe care doctorandul le dobândește în cursul studiilor doctorale, se efectuează în cadrul colectivelor de evaluatori menționați la **Principiul 9** (*Evaluarea internă*).

Evaluarea activității doctoranzilor este orientată predominant către rezultate: publicații și calitatea acestora estimată prin integrarea publicațiilor în fluxul internațional, citări, premii, participarea la conferințe, brevete și patente, etc.

Procedurile și criteriile de evaluare trebuie să permită:

- a) măsurarea corectă a performanțelor doctoranzilor;
- b) să fie adecvate scopului programului de studii;
- c) informarea cu privire la criteriile riguroase și clare de notare a doctoranzilor;
- d) analiza progresului doctoranzilor în dobândirea cunoașterii și a deprinderilor asociate cu calificarea profesională vizată;
- e) verificarea administrativă pentru a asigura corectitudinea procedurilor;
- f) informarea doctoranzilor despre strategia evaluării, despre ce examene și alte metode de evaluare și verificare le vor fi aplicate, ce se așteaptă de la ei și criteriile ce li se vor aplica la evaluarea performanței lor.

9 Programul de pregătire avansată

Principiul 23. Programul de pregătire universitară avansată include activități desfășurate în formațiuni de studiu (cursuri, seminarii, laboratorare) și activități de pregătire individuală.

Programul de studii universitare de doctorat are două componente:

- a) programul de pregătire universitară avansată, desfășurat prin pregătirea în formațiuni de studiu și/sau individuală, în funcție de profilul disciplinar;
- b) programul instituțional de cercetare, desfășurat sub îndrumarea conducătorului de doctorat, în cadrul unor echipe/colective de cercetare.

Programul de pregătire universitară avansată include activități desfășurate în formațiuni instituționalizate de studiu (cursuri, seminarii, laboratoare) și activități de pregătire individuală. Acest program are ca obiectiv general dezvoltarea competențelor transferabile (transversale) și a competențelor de conținut profesional ale doctorandului.

Tematicile disciplinelor din curriculum au nivel superior de complexitate față de materiile studiate la nivelurile de licență sau masterat și sunt organizate preponderent pe laboratoare pentru a facilita învățarea prin cercetare.

În domeniile științelor agricole, silvice și medicină veterinară, acest program oferă posibilitatea fiecărui doctorand să poată opta pentru acele discipline care servesc cel mai bine programului propriu de cercetare științifică.

Programul de pregătire universitară avansată are durata de 2 semestre (anul I al studiilor doctorale) și se bazează, în esență, pe curriculumul alcătuit din discipline fundamentale, obligatorii (maximum 60%) și din discipline optionale și facultative (maximum 40%) selectate în funcție de specificul domeniului de doctorat și de cerințele inter și/sau transdisciplinare necesare abordării științifice actuale în domeniile științelor agricole, silvice și medicinei veterinare.

Programul de pregătire universitară avansată, pe totalul celor două semestre, este echivalent cu 60 credite de studiu transferabile și el se finalizează cu elaborarea de către doctorand a *Proiectului de cercetare științifică* focalizat pe tema tezei de doctorat convenită cu conducătorul său științific.

Principiul 24. Programul de pregătire universitară avansată este centrat pe învățarea prin cercetare.

Realizarea acestui obiectiv se bazează, cu precădere, pe:

- (1) participarea la activități de laborator (activități aplicative);
- (2) seminarii;
- (3) elaborarea proiectului de cercetare.

Tematica activităților din programul de pregătire universitară avansată urmărește formarea competențelor privitoare la:

- (1) metodologia cercetării științifice;
- (2) managementul proiectelor de cercetare;
- (3) etica cercetării științifice.

Principiul 25. Programul de pregătire universitară avansată va sprijini activitatea de cercetare a doctoranzilor prin oferirea de seminarii și activități aplicative dedicate dezvoltării.

Disciplinele obligatorii (DO) din planul de învățământ asigură tuturor doctoranzilor o viziune unitară în abordarea cercetării în domeniul de știință ales. Pentru aceste discipline sunt prevăzute prelegeri și dezbateri susținute de conducători de doctorat. Doctoranzii cu frecvență au obligația de a participa la aceste activități, iar doctoranzii cu frecvență redusă au statut de invitați permanenți.

Disciplinele la alegere (DA) din planul de învățământ asigură cunoașterea avansată în aria specializării din domeniul de doctorat, cu direcționare pe cercetările specifice tezei de doctorat. Pentru aceste discipline sunt prevăzute seminarii, dezbateri, mese rotunde ș.a. pe teme prestabilite. Doctoranzii cu frecvență au obligația de a participa la aceste activități, iar cei cu frecvență redusă se pregătesc individual, dar sunt încurajați să participe la aceste modalități de formare.

Planul de învățământ al programului de pregătire universitară avansată cuprinde cel mult 8 – 10 ore pe săptămână: cursuri, seminarii și lucrări aplicative.

În cadrul programului de pregătire universitară avansată se utilizează sistemul de credite de studiu transferabile (în total de 60 CST).

Evaluarea cunoștințelor doctoranzilor se face în sesiunile de examinare programate și prin formele de examinare stabilite în planul de învățământ.

Doctorandul poate fi admis la programul instituțional de cercetare numai dacă a obținut la finele programului de pregătire universitară avansată cel puțin 60 CST.

Principiul 26. Instituțiile organizatoare de școli doctorale vor elabora un plan de învățământ în corespondență cu Cadrul European al Calificărilor și Cadrul Național al Calificărilor.

Studiile universitare de doctorat asigură formarea de competențe, dobândite prin cercetare, în acord cu calificările naționale și europene.

Principiul 27. Instituțiile vor elabora proceduri și criterii pentru transferul creditelor obținute în cadrul unor programe de Masterat, în special al celor de cercetare.

Activitățile din programul de pregătire universitară avansată pot fi recunoscute pe baza creditelor de studiu transferabile și pot fi corelate cu unele activități din programul masterelor de cercetare.

Principiul 28. Instituțiile vor elabora proceduri pentru a permite doctoranzilor utilizarea sistemului de credite transferabile pentru a structura un curriculum flexibil, interinstituțional și interdisciplinar.

Sistemul european de credite transferabile (ECTS) are drept scop facilitarea mobilității naționale și internaționale a doctoranzilor.

Aplicarea ECTS are la bază funcționarea unui sistem internațional de evaluare și comensurare a cursurilor care să permită efectuarea, recunoașterea și valorificarea unor stagii doctorale realizate în alte școli doctorale decât în cele la care sunt înscriși doctoranzii.

Planul de învățământ al programului de studii universitare de doctorat cuprinde minimum 180 de credite.

Creditele dobândite în cadrul programului de studii universitare de doctorat sunt înregistrate în documente de tipul foii matricole pentru a permite, după caz, transferul în alte instituții de învățământ sau utilizarea lor la reînmatriculare.

În domeniile științelor agricole, silvice și medicinei veterinare, sistemul de credite transferabile se pretează numai pentru recunoașterea activităților îndeplinite în cadrul programului de pregătire universitară avansată.

Consortiul National constituit din universitățile de științe agricole și medicina veterinară din România prevede în statutul său reglementări cu privire la sistemul de credite transferabile, conducerea doctoranzilor în co-tutela și la facilitarea mobilităților doctoranzilor între universitățile consorțiului.

10. Programul instituțional de cercetare

Principiul 29. Școala doctorală are responsabilitatea organizării programului instituțional de cercetare al doctoranzilor, promovând interesele de formare profesională ale acestuia. Programul instituțional de cercetare poate fi organizat de o singură instituție sau prin parteneriat cu mai multe instituții.

Programul instituțional de cercetare științifică începe după acceptarea de către Consiliul școlii doctorale a proiectului de cercetare științifică ce devine totodată și temă pentru teza de doctorat.

Programul de cercetare științifică se poate desfășura, sub îndrumarea nemijlocită a conducătorului de doctorat, în cadrul IOSUD, Consorțiului Universităților de Științe Agricole și Medicină Veterinară din România, institutelor de cercetări din cadrul Academiei de Științe Agricole și Silvicultură și altor structuri partenere cu activități de cercetare recunoscute în domeniu.

Obiectivul central al programului de cercetare pentru fiecare doctorand constă în obținerea de rezultate concrete valide și de performanță recunoscută prin publicații, brevete etc., rezultate necesare elaborării tezei de doctorat.

Principiul 30. Programul instituțional de cercetare urmărește învățarea prin cercetare pe parcursul realizării tezei de doctorat.

Programul instituțional de cercetare consolidează modelul de învățare prin cercetare prin:

- (1) inițierea activităților de cercetare, cel târziu în anul II al studiilor doctorale;
- (2) obținerea ritmică de rezultate ale cercetării concretizate în publicații și participări la manifestări științifice cu comunicări din programul de doctorat;
- (3) includerea doctorandului în echipe de cercetare și participarea lui la viața comunității științifice;
- (4) elaborarea și susținerea tezei de doctorat.

Școala doctorală, cu avizul departamentului de studii universitare de doctorat, va decide prin acte proprii asupra structurii și duratei activității de cercetare, a modalităților de raportare și evaluare a numărului de credite alocate realizării proiectului de cercetare.

În domeniile științelor agricole, silvice și medicină veterinară, rezultatele intermediare ale programului de cercetare sunt prezentate de doctorand sub forma a 2 - 3 rapoarte științifice susținute în fața unei comisii formată din conducătorul de doctorat și doi membri desemnați de Coordonatorul școlii doctorale. La prezentarea referatelor pot participa și ceilalți membri ai Școlii doctorale, inclusiv doctoranzii școlii respective.

Programul de cercetare științifică se finalizează prin prezentarea publică a tezei de doctorat.

Școala doctorală va stabili criteriile de evaluare a procesului de cercetare și a rezultatelor cercetării, ținând seama de:

- a) relevanța națională și internațională a temelor de cercetare și a rezultatelor acestora, în funcție de evoluția problematicii cercetate reflectată în literatura științifică din domeniu;
- b) accesul real și efectiv al doctoranzilor la asociațiile profesionale internaționale;
- c) publicarea rezultatelor cercetării doctoranzilor în reviste incluse în baze de date internaționale.

Principiul 31. Instituțiile vor încuraja continuitatea între activitatea de cercetare din cadrul programelor de studiu anterioare doctoratului (Masterat, licență în cazul anumitor domenii) și programele de studii doctorale.

Principiul 32. Instituțiile organizatoare de studii doctorale trebuie să asigure doctoranzilor condițiile participării în proiecte de cercetare cu relevanță internațională.

Școlile doctorale vor depune diligențe pentru obținerea de fonduri în vederea susținerii proiectelor de cercetare, inclusiv prin acordarea de burse doctorale sau prin alte forme de sprijin financiar al activității de cercetare a acestora.

IOSUD, prin Consiliul studiilor universitare de doctorat și școlile doctorale, va pune la dispoziția doctoranzilor infrastructura de cercetare și resursele logistice și financiare pentru desfășurarea activității de cercetare în cadrul programului de studii universitare de doctorat.

Principiul 33. Instituțiile organizatoare de studii doctorale vor încuraja participarea doctoranzilor în echipe de cercetare.

IOSUD, prin școlile doctorale, dezvoltă un cadru organizatoric adecvat participării doctoranzilor în echipe de cercetare.

Prin participarea doctoranzilor în echipe de cercetare se urmăresc, în principal, următoarele:

- a) participarea la proiecte de cercetare științifică de amploare și cu relevanță națională și internațională;
- b) obținerea de informații privind progresele înregistrate în cadrul cercetării științifice întreprinsă de doctoranzi;
- c) dezvoltarea de competențe transferabile în cadrul lucrului în echipă.

Principiul 34. Instituțiile vor dezvolta mediul de cercetare în cadrul programelor de studii doctorale prin activități dedicate doctoranzilor, precum organizarea de competiții științifice și sesiuni de comunicări.

Principiul 35. Instituțiile vor asigura accesul doctoranzilor la resurse de cercetare adecvate pentru obținerea unor performanțe de nivel internațional.

IOSUD asigură doctoranzilor posibilitatea participării la competiții pentru obținerea de burse doctorale și identifică oportunități financiare utilizabile în sprijinul activităților de cercetare din cadrul Școlilor doctorale.

IOSUD, prin școlile doctorale, garantează accesul real și efectiv al doctoranzilor la resursele logistice și de cercetare în scopul obținerii de performanțe la nivel național și internațional.

Principiul 36. Instituțiile vor încuraja participarea doctoranzilor în asociații profesionale naționale și internaționale.

Proiectul de cercetare al doctorandului cuprinde sursele de finanțare și se alcătuiește în baza unui buget estimativ de cheltuieli.

La evaluarea proiectului de cercetare, sustenabilitatea financiară a acestuia este o condiție obligatorie de admisibilitate.

Asigurarea resurselor necesare desfășurării proiectului de cercetare al doctorandului reprezintă o obligație și a conducătorului de doctorat.

11. Îndrumarea doctoranzilor

Principiul 37. Instituția va elabora proceduri de îndrumare a doctoranzilor ținând cont de interesul academic al doctorandului și de resursele organizaționale.

Doctoranzii sunt îndrumați științific în cadrul programului de studii universitare de doctorat de către un conducător de doctorat și/sau în co-tutelă

Conducătorii de doctorat coordonează activitatea doctorandului începând cu admiterea acestuia în cadrul programului de studii universitare de doctorat, ghidând activitățile acestuia pe parcursul programului de pregătire universitară avansată și elaborarea proiectului de cercetare.

Îndrumarea individuală se realizează pe proiecte de cercetare doctorala cu tematica din aria de expertiză a conducătorului de doctorat sau a unor membri din echipa de cercetare coordonată de conducătorul de doctorat.

Îndrumarea individuală a doctoranzilor de către conducătorii lor de doctorat reprezintă modalitatea concretă și de maximă responsabilitate în realizarea eficientă a activităților prevăzute în programele de doctorat. Modul de conlucrare a conducătorilor de doctorat cu doctoranzii lor, inclusiv precizarea duratei și frecvenței întâlnirilor acestora, se bazează atât pe formula clasică „*magistru – ucenic*”, cât și pe lucrul în echipă, îndrumarea individuală respectând integral prevederile *Contractului de studii doctorale* cu privire la drepturile și obligațiile ambelor părți.

Activitățile conducătorului de doctorat privind coordonarea și îndrumarea individuală a doctoranzilor se normează și sunt supuse restricțiilor cu privire la numărul maxim de 12 doctoranzi îndrumați.

Principiul 38. Instituția va elabora proceduri privind schimbarea conducătorului de doctorat având în vedere protejarea intereselor academice ale doctorandului.

Doctorandul poate solicita, cu argumente întemeiate, schimbarea conducătorului de doctorat în situații de indisponibilitate a conducătorului pe o perioadă mai mare de un an sau de neîndeplinire a obligațiilor sale contractuale, precum și în situații în care relația de îndrumare nu este eficientă.

Ținând cont de interesele academice și nevoile de formare profesională ale doctorandului, IOSUD analizează și aprobă cererea de schimbare formulată de doctorand și stabilește un alt conducător de doctorat.

12. Teza de doctorat

Principiul 39. Instituția va elabora criteriile de evaluare a tezelor de doctorat, în conformitate cu Cadrul European al Calificărilor și Cadrul Național al Calificărilor.

Finalizarea studiilor universitare de doctorat, indiferent de filiera sau forma parcursă, se realizează prin elaborarea și susținerea publică a unei teze de doctorat.

Teza de doctorat reprezintă o lucrare științifică amplă, care cuprinde rezultatele unor cercetări originale. Aceste rezultate trebuie să reprezinte un progres în cunoaștere sau să conducă la soluții practice eficiente.

Pe baza propunerilor Școlilor doctorale, Consiliul studiilor universitare de doctorat elaborează criteriile de evaluare a tezelor de doctorat, conform specificului domeniului de științe al școlilor doctorale.

Doctorandul poate solicita schimbarea titlului tezei de doctorat o singură dată, în cursul primului an al programului de cercetare științifică.

Principiul 40. Instituția va elabora un ghid de redactare a tezei de doctorat, precizând elemente precum: structura tezei, numărul de pagini, cerințe formale de tehnoredactare.

Fiecare școală doctorală, în vederea standardizării instituționale și pe baza conlucrării cu alte școli doctorale similare din țară, elaborează un ghid orientativ de redactare a tezei de doctorat pe domenii de specializare universitară, precizând elemente precum: structura formală a tezei, numărul minim de pagini, trimiterile la referințe bibliografice, cerințe formale de tehnoredactare etc.

Ghidul de redactare a tezei face parte integrantă din regulamentul propriu al școlii doctorale privind organizarea și desfășurarea studiilor universitare de doctorat.

În domeniile științelor agricole, silvice și medicina veterinară, volumul unei teze de doctorat nu depășește 250 pagini, din care 2/3 reprezintă partea de cercetări proprii.

Metodologia de tehnoredactare a tezei și de prezentare a bibliografiei și iconografiei se recomandă a fi similare cu cele utilizate de Editura Academiei Române.

Teza se redactează în limba română (și rezumat în engleză) sau în limba engleză (cu rezumat în limba română).

Principiul 41. Teza de doctorat va fi supusă unei evaluări colegiale specializate în cadrul instituției anterior susținerii publice.

Anterior susținerii ei publice, teza de doctorat este supusă unei evaluări colegiale specializate în cadrul Școlii doctorale.

Evaluarea tezei poate fi realizată și în alt grup de cercetare cu expertiză în domeniul tezei.

Criteriile de evaluare a calității unei teze de doctorat urmăresc rezultatele de cercetare prezentate în teză, obținute în cadrul programului de studii universitare de doctorat. Se iau în considerare și rezultatele acceptate pentru publicare și aplicațiile pentru care există cererea de înregistrare a unui brevet.

Cel puțin o parte din rezultatele experimentale incluse în teza trebuie să fi fost publicate în reviste incluse în baze de date internaționale (BDI) înainte de evaluarea tezei și recomandarea ei pentru susținere publică, criteriul minimal fiind de 2 articole. În absența acestor publicații, teza nu este acceptată în vederea susținerii publice.

Principiul 42. Instituția va organiza susținerea publică a tezelor de doctorat finalizate.

După ce a primit avizul favorabil din partea conducătorului de doctorat și al colectivului (grupului) de experți ai Școlii doctorale, teza se susține public în fața unei comisii de doctorat formată din 5 persoane:

- conducătorul de doctorat;
- 4 referenți științifici (profesori universitari, conferențieri universitari sau cercetători științifici gradul I sau II) din care 3 nu sunt membri ai școlii doctorale din care face parte conducătorul de doctorat.

IOSUD desemnează (prin decizia rectorului) membrii comisiei de evaluare a tezei de doctorat, ținând seama de specificul temei și domeniile în care referenții își desfășoară activitatea de cercetare în ultimii 5 ani.

Fiecare membru al comisiei de doctorat redactează propriul referat de evaluare a tezei de doctorat. Referatul președintelui comisiei de doctorat prezintă concluziile și aprecierile membrilor școlii doctorale.

IOSUD, la propunerea departamentului de studii universitare de doctorat, organizează susținerea publică a tezelor de doctorat finalizate, după ce acestea au primit referate de evaluare pozitivă și de propunere de aprobare a acordării titlului de doctor din partea tuturor membrilor comisiei de doctorat.

În cazul unei sau mai multor evaluări negative care justifică neacordarea titlului de doctor, referentul respectiv trebuie să menționeze în detaliu și cu precizie motivele acestei evaluări, iar doctorandul reface teza de doctorat conform cerințelor, înainte de susținerea publică. Acest proces nu poate depăși o perioadă mai lungă de 3 luni de la data deciziei

Consiliului studiilor doctorale de refacere, parțială sau totală, a tezei.

Membrii comisiei de doctorat sunt retribuiți pentru activitatea de evaluare a tezelor de doctorat, conform unor criterii stabilite de IOSUD, dar cuantumul acestei retribuirii nu poate fi mai mic de 15% din salariul brut al unui profesor universitar cu vechime maximă de muncă. În vederea prezentării și a susținerii publice, doctorandul va posta pe site-ul școlii doctorale, anterior susținerii publice, rezumatul extins al tezei de doctorat (în limba română și în limba engleză).

O persoană care a finalizat cu succes perioada de pregătire universitară avansată și perioada standard de cercetare poate susține teza de doctorat în maximum 5 ani de la părăsirea școlii doctorale.

Anunțurile privind susținerea publică a tezelor de doctorat se publică pe site-ul IOSUD, cu cel puțin 15 zile înainte de susținere.

Tezele de doctorat susținute public vor fi disponibile în biblioteca IOSUD.

13. Filiere de studiu doctoral

Principiul 43. În cazul programelor doctorale care înmatriculează doctoranzi cu competențe anterioare diferențiate (de exemplu, provenind din domenii diferite, cu experiențe profesionale diferite, cu aspirații de carieră diferite), instituțiile pot opta pentru organizarea unor filiere diferențiate de pregătire în studiile doctorale.

In domeniile științelor agricole, silvice, biotehnologii și medicina veterinară se organizează filierele de doctorat științific și doctorat profesional.

Doctoratul științific se bazează pe cercetare științifică avansată și contribuie la dezvoltarea de cunoaștere nouă, de competențe și abilități cognitive.

Doctoratul profesional se bazează pe cercetare științifică aplicativă.

Doctoratul științific și profesional sunt echivalente în plan universitar și profesional și conferă aceleași drepturi celor care le dețin.

Formele de organizare a doctoratului:

(1) cu frecvență pentru doctoratul științific;

(2) cu frecvență redusă pentru doctoratul profesional.

În urma finalizării cu succes a studiilor universitare de doctorat, se conferă de către IOSUD **diploma și titlul de doctor**, cu menționarea expresă a filierei de doctorat și a domeniului disciplinar.

Doctoranzii "cu frecvență" desfășoară activitățile de cercetare experimentală în cadrul IOSUD.

Doctoranzii „cu frecvență” beneficiază, pe toată durata studiilor doctorale, de burse doctorale asigurate de la buget.

Doctoranzii „cu frecvență redusă” desfășoară activitățile de cercetare prevăzute în programul de doctorat în alte instituții de cât IOSUD (preponderent în instituții cu profil de cercetare). Această categorie de doctoranzi realizează studiile doctorale în regim cu taxă.

Cele două componente ale ciclului de studii universitare de doctorat (programul de studii avansate și programul instituțional de cercetare științifică) sunt identice pentru ambele filiere de doctorat.

Durata studiilor universitare de doctorat este de 4 ani, cu posibilitatea întreruperii sau prelungirii instituționale, în situațiile precizate la **Principiul 18**, cu unu până la maximum doi ani.

Durata totală a studiilor de doctorat, indiferent de filieră și forma de organizare, inclusiv perioadele de prelungire și întrerupere, **nu poate depăși 6 ani**.

Principiul 44. Doctoratul în arte este organizat în domenii precum muzica, arte decorative, arte ale spectacolului etc, unde performanțele sunt concretizate în creații artistice.

Principiul 45. Doctoratul profesional se bazează pe cercetare științifică aplicativă, inclusiv dezvoltare-inovare.

Principiul 46. Doctoratul științific se bazează pe cercetare științifică avansată, contribuind la dezvoltarea de cunoștințe noi, competențe de cercetare și abilități cognitive.

Principiul 47. Doctoranzii care urmează filiere de doctorat științific trebuie să fie implicați fie în programe de studii doctorale cu frecvență, fie în forma „fără frecvență” pentru doctoranzii care ocupă poziții de cercetare în alte instituții.

14. Relații internaționale în programele de studii doctorale

Principiul 48. Școlile doctorale vor încuraja participarea doctoranzilor în stagii de cercetare în străinătate.

Școlile doctorale facilitează participarea doctoranzilor în stagii de cercetare în străinătate prin:

- a) Cercetări de tip doctoral conduse în co-tutelă;
- b) Schimburi de doctoranzi și profesori cu universitățile de vârf din domeniu;
- c) Participarea la consorții internaționale, în care temele de cercetare doctorală sunt părți ale unor proiecte internaționale mai largi.

Principiul 49. Școlile doctorale vor promova internaționalizarea curriculumului, a tematicii cercetării și a rezultatelor cercetării.

Cercetarile abordate in programul de cercetare stiintifica al studiilor doctorale sunt selectate de Consiliul Scolii doctorale dupa relevanta lor stiintifica la nivel national si international. In asemenea conditii de exigenta stiintifica devin fezabile cercetarile conduse in co-tutela si se justifica schimburile de doctoranzi si profesori cu universitatile de top din domeniu, favorizandu-se insertia scolii doctorale romanesti in retele internationale de prestigiu.

15. Angajabilitatea absolvenților de programe doctorale

Principiul 50. Instituțiile organizatoare de programe doctorale monitorizează angajabilitatea absolvenților și dezvoltă strategii de îmbunătățire a inserției profesionale pe piața muncii a acestora.

Programele de studii universitare de doctorat din IOSUD urmăresc:

- a) asigurarea de oportunități de carieră ale absolvenților de studii universitare de doctorat;
- b) dobândirea de abilități profesionale;
- c) optimizarea relației dintre carieră și programul de studii universitare de doctorat.

Instituțiile organizatoare de programe doctorale monitorizează angajabilitatea absolvenților și dezvoltă strategii de îmbunătățire a inserției profesionale a acestora pe piața muncii.

Școala doctorală întreține un registru de *Alumni* cu absolvenții proprii și asigură monitorizarea carierei, a activităților și necesităților profesionale ale acestora, contribuind astfel la integrarea acestora în societate și în dinamica acesteia.

Scoala doctorala, instituție generatoare de resursă umană cu calificare stiintifica inalta, necesara mediului academic si niselor profesionale de top de pe piata muncii, dezvolta doctoranzilor abilitati de adaptare la mediile socio-profesionale aflate in permanenta schimbare.

Pentru evaluarea propriilor performante privitoare la insertia pe piata muncii a absolventilor studiilor sale doctorale, IOSUD urmareste evolutia acestui proces si dezvolta strategii de imbunatatire a acestuia prin:

- a) adaptarea educației doctorale la exigențele societății cunoașterii, sub imperativul educației permanente;
- b) realizarea educației doctorale din perspectiva centrării pe student și pe învățarea prin cercetare;
- c) alinierea programelor doctorale la tendințele din cercetarea contemporană;
- d) finanțare adecvată și sustenabilă.

16. Programe post-doctorale

Principiul 51. Instituțiile orientate către cercetare avansată organizează programe post-doctorale.

Postdoctoranzii reprezintă resursa umană pregătită în vederea desfășurării de activități independente de cercetare avansată și dobândirea abilităților de transmitere a cunoașterii prin cercetare.

Cercetătorul postdoctorand este doctor în științe, implicat pe o perioadă determinată de timp în activități de cercetare mentorată, în perioada de maximum 2 ani de la finalizarea doctoratului.

Postdoctorandul își desfășoară activitatea în domeniul în care și-a făcut studiile de doctorat sau într-un domeniu înrudit cu acesta.

Cercetarea postdoctorală poate fi focalizată pe cercetare fundamentală, translațională, aplicativă, de dezvoltare și/sau inovare.

Perspectiva dezvoltării și consolidării Scolii doctorale, organizarea de programe postdoctorale bazate pe activități de cercetare mentorată și formarea tinerilor doctori pentru desfășurarea de activități independente de cercetare științifică avansată, va conduce la dobândirea caracteristicilor de *Scoala doctorala de excelență în IOSUD*.

17. Finanțarea programelor de studii universitare de doctorat

Programele de studii universitare de doctorat sunt finanțate din fonduri publice și private:

- (1) fondurile publice sunt asigurate de bugetul de stat pentru învățământul superior;
- (2) fondurile private sunt obținute din taxe încasate de IOSUD sau din contribuții ale agenților privați, respectiv donații sau contracte încheiate cu agenți economici privați sau fundații.

Finanțarea programelor de studii universitare de doctorat este multianuală.

Costurile unui program de studii universitare de doctorat cu frecvență, pe durata standard a studiilor doctorale de 4 ani, pentru un doctorand se referă la:

- (a) bursa doctorală alocată doctorandului pentru propria întreținere (cuantumul lunar al bursei este echivalent cu salariul lunar al unui asistent universitar);
- (b) costurile de scolarizare și de participare la cercetare a doctorandului.

Costurile de scolarizare și de participare a doctoranzilor la proiecte de cercetare sunt ponderate cu un coeficient de ajustare, în funcție de profilul disciplinar al domeniului de studiu și cercetare. Coeficienții de ajustare sunt stabiliți pe baza unor analize speciale de către Consiliul Național al Finanțării Învățământului Superior (CNFIS) și aprobate prin ordin al ministrului responsabil de învățământul superior și cercetare.

Taxele de studii universitare de doctorat, plătite de doctoranzii care optează pentru doctoratul profesional (cu frecvență redusă), nu pot fi mai mici decât costurile de scolarizare și de participare la cercetare ale doctorandului cu frecvență.

Ministerul responsabil de învățământul superior, prin Consiliul Național al Finanțării Învățământului Superior (CNFIS), scoate anual la concurs un număr de locuri pentru doctoranzi și programe de studii universitare de doctorat cu frecvență.

La concurs participă școlile doctorale din IOSUD-urile acreditate.

Metodologia de concurs pentru finantarea din fonduri publice a programelor de studii universitare de doctorat este propusa anual de CNFIS si CNCIS si aprobata prin Ordin al Ministrului.

Scolile doctorale acreditate pot finanta programe de studii universitare de doctorat si doctoranzi cu frecventa la zi si din proiecte de cercetare finantate din alte surse, publice sau private.

Pe parcursul studiilor universitare de doctorat, doctoranzii cu frecvență nu se pot angaja in alte contracte de munca decat cu aprobarea coordonatorului Scolii doctorale, având avizul conform al conducatorului de doctorat.

La sfârșitul programului de pregătire universitară avansată, școala doctorală evaluează șansele reale ale fiecărui doctorand de a finaliza programul de studii universitare de doctorat, exmatriculând doctoranzii care la respectiva evaluare au avut rezultat negativ.